

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): átso, mátjořa
Arrieta: mátjořa
Bakio: mátjořa
Bermeo: mátjořa
Berriz: mátjořa
Bolibar: mátjořa, *ántsú
Busturia: mátjořa
Dima: mátjořa
Elantxobe: mátjoř, *andřaříko
Elorrio:
Errigoiti: mátjořa, antsú, *řaβéleyoř
Etxebarri: mátjořa, *antsú
Etxebarria: ántsú, *mátjořá
Gamiz-Fika: mátjořá
Getxo: émbrantsú
Gizaburuaga: mátjořa
Ibarruri (Muxika): mátjořa, *antsú
Kortezubi: mátjořa
Larrabetzu: mátjořa
Laukiz: mátjořa
Leioa: mátjořa
Lekeitio: kápaυ, *andřaříku
Lemoa: mátjořa
Lemoiz: mátjoře, *antsú
Mañaria: mátjořa
Mendata: umeripáko
Mungia: éstéřil, *matjořa
Ondarroa: andřaříku
Orozko: andřaříku, ándřařiyoř, *řeřimbáko
Otxandio: mátjořa
Sondika: matsóřa
Zaratamo: mátjořa
Zeanuri: mátjořa, *ántsú
Zeberio: mátjořa, *řeřimbáko, *říku
Zollo (Arrankudiaga): mátjořa
Zornotza: mátjořa

Araba

Aramaio: mátjořa, říku

Gipuzkoa

Aia: antsú
Amezketeta: balío^ostuná (mark.),
famíli:satekó balío^ostuná (mark.), *antsú
Andoain: antsú
Araotz (Oñati): átso, *andřá antsu

Arrasate: mátjořa, *andřá antsu
Arroa (Zestoa): akéts, pámelik éstwisán
(?), pámelik estúna (?)
Asteasu: antsú
Ataun: atsó
Azkoitia: ántsú, *hářřik éstseřkék, *uméřřik
éstseřkék
Azpeitia: akéts (?)
Beasain: antsú
Beizama: ántsú, estéřu famílik
Bergara: mátjořa, ekářřtu
Deba: atsó, antsú
Donostia: antsú
Eibar: ántsú
Elduain: uméleóř, antsú
Elgoibar: akéts
Errezil: antsú, ayóř
Ezkio-Itsaso: antsú
Getaria: akéts
Hernani: antsú
Hondarribia: řařeta, atso
Ikaztegieta: mátjořa
Lasarte-Oria: akéts, antsú, *leóř
Legazpi: ayoř
Leintz Gatzaga: mátjořa
Mendaro: ántsú, *akéts
Oiartzun: fám^lřřik estún andřía (mark.),
leóř
Oñati: ántsú, *léyoř
Orexa: ántsú
Orio: antsú, *atřó
Pasaia: řřputú, ántsó, ántsútó, óřek
famílidđik eřřtik, eřřín đik řřán
Tolosa: antsú, ayóř, atsó, leyóř
Urretxu: leóř
Zegama: antsú, ésti paljóko, *ařřřayé

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: mátjořa
Alkots: mátjořa
Aniz: mátjoř
Arbizu: emákumemátjořá
Beruete: atsó, mátjoř, *ántsú
Donamaria: m^ořóř
Dorrao / Torrano: mátjoř, ántsú
Erratzu: mátjořa
Etxalar: antsú, mátjořa (mark.), está
eřřnáłtsen, está embras yéłtsen, *atřó

Etxaleku: antsú, mátjořá (mark.)
Etxarri (Larraun): mátjoř, ántsú
Eugi:
Ezkurra: antsú
Gaintza: antsú, *fámílik estó
Goizueta: mátjořá, antsú, atřó
Igoa: małřjoř, *antsó
Jaurrieta: ántřřu
Leitza: atřó, ántsú
Lekaroz: ayóřa, *matjořa
Luzaide / Valcarlos: *iđoř, *matjořa
Mezkiritz:
Oderitz: mátjoř
Suarbe: mátjoř
Sunbilla: m^ořóřa
Urdiain: mátjořá
Zilbeti:
Zugarramurdi: mátjořa

Lapurdi

Ahetze:
Arrangoitze: mándo, *emáste iđoř
Azkaine: bařeta
Bardoze: estik hářřřik ukhářřten ahál,
mándo, gaphúřna (mark.)
Beskoitze: mándo, emastémándo
Donibane Lohizune: mando
Hazparne: mándo
Hendaia:
Itsasu: mándo, ayóř
Makea: mándo
Mugerre:
Sara: mandó
Senpere:
Urketa:
Uztaritze: mándo, *iđoř

Nafarroa Beherea

Aldude: múla, áyoř
Arboti: mándo
Armendaritze: mářđđó, *antsú
Arnegi: ayóř, *mándo
Arrueta: hářřřik esiř úkhan
Baigorri: estu hářřřik ukhářřten ahal
Bastida: mando
Behorlegi: mandó, *antsú
Bidarrai: múla
Ezterenzubi: mándo (?), manddo

Gamarte:

Garrúze: mářđđoa (mark.)
Irisarri: mándo
Izturitze: mándo
Jutsi:
Landibarre:
Larzabale: emastemando
Uharte Garazi: *púta

Zuberoa

Altzai: dehóta, pyta, éstik áhal ykhéřten
Altzurükü:
Barkoxe:
Domintxaine: mándo,
hářřřik estik ukhářřten ahál
Eskiula: éstik hářřřik ykhéřten ahál
Larraine: [ez da galdetu]
Montori:
Pagola: behóta (mark.), mándo
Santa Grazi: estisy hářřřik ykhéřten ahál
Sohüta: *ántsý
Urdiñarbe: [ez da galdetu]
Ürrüstoi: mando

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Altzai (Z): éstik áhal ykhéřten
Etxalar (N): está eřřnáłtsen,
está embras yéłtsen
Goizueta (N): atřó
Luzaide / Valcarlos (N): *matjořa
Tolosa (G): atřó, leyóř
Zeberio (B): *říku

2298. Mapa: estéril / stérile / sterile

GALDERA: 65190

	(-)antzu
	atzo
	atso
	agor
	idor
	le(g)or
	(andra)siku
	matxor(ra)
	mando
	mula
	aketz
	dehota
	umeripako / seinbako / aurbage
	puta
	bestelakoak

- Haurrik ezin izan dezakeen pertsonari nola esaten zaion galdetu da.

- Galdera honetan jaso diren zenbait erantzun 24380 'machorra / stérile (vache)' eta 26090 'ovejuna estéril / brebis stérile' galderetan ere jaso dira. Errigoitin, adibidez, bietan "matxorra" bildu da; Asteasun, "antzu" eta Itsasun "mándo".

- Fruiturik ematen ez duen arbola izendatzeko, Saran "alferra" jaso da. Berdin Mugerren: *Fitsik ekhartzen ez diena, fruiturik eztiena.*

- **Bestelakoak:** aurrik etzeu (Azkoitia), balio eztuna (Amezketeta), barreta (Azkaine, Hondarribia), ekaiztu (Bergara), esteril (Mungia), ezin dik izan (Pasaia), ezta enbraz geltzen (Etxalar), ezta ernaltzen (Etxalar), ezteu familik (Beizama), ezti palioko (Zegama), ezti ahal ukhaiten (Altzai), ezti haurrik ukhaiten ahal (Bardoze), ezti haurrik ukhaiten ahal (Eskiula), ezti haurrik ukhaiten ahal (Santa Grazi), ezti haurrik ukhaiten ahal (Baigorri), famili izateko balio eztuna (Amezketeta), familik ezto (Gaintza), familik ezto andria (Oiertzun), gaphuña (Bardoze), haurrik ezin ukhan (Arrueta), haurrik ezti ukhaiten ahal (Domintxaine), iñutu (Pasaia), kapau (Lekeitio), orrek familidik ezti (Pasaia), pamelik ezto izan (Arroa), pamelik eztuna (Arroa), umeik etzeu (Azkoitia).

Gamiz-Fika: *Beran áurrian está esaten ["mátxorrá"].*

Errezil: *Izán eztunari "antzu" eo "agórra".*

Oiertzun: *Bularrik eztunai re "amaleorra" esate zayo ta familik eztuna re, "leorra".*

Irisarri: *"Agorra" erten da, oai liburietan ta "agorra" leitzen duzu, bena eztú guk erten, eh!*

Pagola: *Arbola re "mando" edo "auhera". Emaztiaintako "auhera" erran nahi dizü lanik egin nahi eztiena.*

Altzai: *Behitan "dehota", bena emaztetan astokeian, bai.*